

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**- etapa pe sector – 10 ianuarie 2015****Clasa a X-a**

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Nu se permit mottourile.**
- **Timpul de lucru: 3 ore.**
- **Total: 120 de puncte.**

Citește, cu atenție, fragmentele de mai jos.

A. Și mai mergând ei o bucată, numai iaca ce vede Harap-Alb altă minunăție și mai minunată: o schimonositură de om avea în frunte numai un ochi, mare cât o sită și, când îl deschidea, nu vedea nimica; da chior peste ce apuca. Iară când îl ținea închis, dar fie zi, dar fie noapte, spunea că vede cu dânsul și în măruntaiele pământului.

Iaca, începu el a răcni ca un zmintit, toate lucrurile mi se arată găurite, ca sitișca și străvezii, ca apa cea limpede; deasupra capului meu văd o mulțime nenumărată de văzute și nevăzute; văd iarba cum crește din pământ; văd cum se răstogolește soarele după deal, luna și stelele cufundate în marea; copacii cu vârful în jos, vitele cu picioarele în sus și oamenii umblând cu capul între umere; văd, în sfârșit, ceea ce n-aș mai dori să vadă nimene, pentru a-și osteni vederea: văd niște guri căscate uitându-se la mine și nu-mi pot da samă de ce vă mirați așa, mira-v-ați de... frumusețe-vă!

Harap-Alb atunci se bate cu mâna peste gură și zice:

-Doamne ferește de omul nebun, că tare-i de jălit, sărmanul! Pe de-o parte îți vine a râde și pe de alta îți vine a-l plânge. Dar se vede că așa l-a lăsat Dumnezeu. Poate că acesta-i vestitul Ochilă, frate cu Orbilă, văr primare cu Chiorilă, nepot de soră lui Pândilă, din sat de la Chitilă, peste drum de Nimerilă. Ori din târg de la Să-l-cați, megieș cu Căutați și de urmă nu-i mai dați. Mă rog, unu-i Ochilă pe fața pământului, care vede toate și pe toți altfel de cum vede lumea cealaltă; numai pe sine nu se vede cât e de frumușel. Parcă-i un boț, chilimboț boțit, în frunte cu un ochi, numai să nu fie de deochi.

(Ion Creangă, *Povestea lui Harap-Alb*)

B. De mic copil Hagiul fusese copil cuminte și așezat. Nu i s-auzea gurița, nici pașii. Nu rupea pantofii. Nu-și hărtănea rochița. Pe ce punea mâna pune bine.

Ajuns caldă la găitănărie¹, vorbea frumos și cu patimă în mijlocul tovarășilor săi.

-De când eram d-o șchioapă pricepusem lumea, le zicea el. Înțelesesem bine de tot că o cârpă din gunoi este o muncă de om pe care te faci stăpân dacă o pui doparte. Și dacă mama îmi dădea un ban de trei ca să-mi iau un simit, eu mă uitam în ghiozdan: de aveam felia de pâne, sănătate bună, aveam ce mânca. Nu te sature cu pâne? Ce-ți trebuie simiți? Și puneam banul bine. Și un ban peste altul fac doi, peste doi dacă pui altul fac trei... Râdeți voi... râdeți... Da', vânturați banii în mâni și veți simți ce răcoare ține când vă e cald, și ce cald când vă e frig. E destul să te gândești ce poți face cu banii, ca să și guști bucuria lucrului pe care nu l-ai cumpărat. Ai simțit bucuria?... De ce să-l mai cumperi?

(Barbu Delavrancea, *Hagi-Tudose*)

¹ găitănărie = locul în care se făceau găitane, adică șireturi împletite sau răsucite, cusute ca ornament la unele obiecte de îmbrăcăminte

Subiectul I (42 de puncte)

Scrie un eseu, de 600 – 900 de cuvinte, în care să prezinți arta portretului ilustrată în cele două fragmente citate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea comparativă a particularităților de construcție a personajelor din fragmentele citate;
- ilustrarea a două componente de structură a textului narativ, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare fragment;
- ilustrarea a două elemente de compoziție a textului narativ, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare fragment;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care este abordată tema în cele două fragmente.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cursul lucrării este la alegere.

Subiectul al II-lea (42 de puncte)

Scrie un eseu, de 600 – 900 de cuvinte, despre *lume ca spectacol*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă minimum 1200 de cuvinte. Pentru **redactarea** întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 4 puncte).